

8. Олешко А. А. Інноваційні тенденції розвитку безготівкової економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 10 (травень). С. 22–25.

9. Bondaruk T., Melnychuk N., Bondaruk I. Instability and its government regulation. Baltic Journal of Economic Studies. 2018. Vol. 4. № 2. Pp. 32-40.

10. Бондарук Т. Г. Державний борг України: механізм управління та обслуговування : автореф. дис... канд. екон. наук : спец. 08.04.01. Київ : Наук.-дослід. фінанс. Ін-т при М-ві фінансів України, 2001. 19 с.

11. Бондарук Т. Г. Зовнішній державний борг України та механізм його обслуговування. Фінанси України. 2005. № 5. С. 94-102.

12. Бондарук Т. Г. Механізм управління та обслуговування державного боргу. Фінанси України. 2003. № 4. С. 14-18.

*Момотюк Людмила Євгенівна,
доктор економічних наук, професор,
перший проректор з науково-педагогічної роботи,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

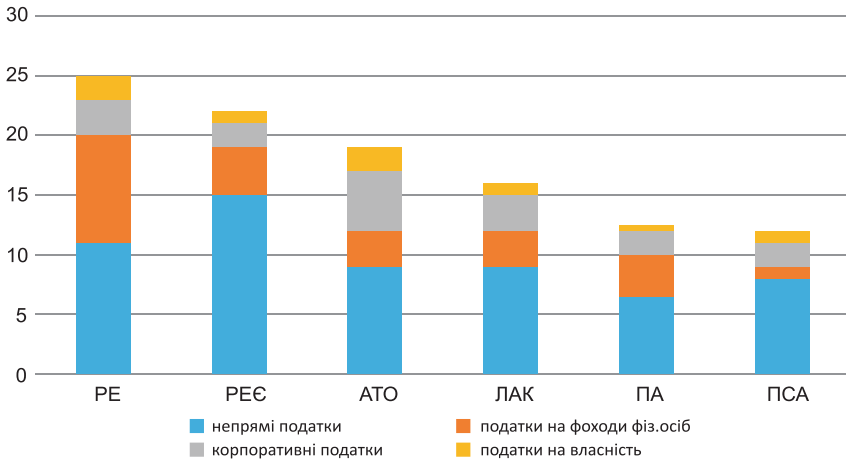
ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ

Інклюзивне зростання – це економічне зростання, яке справедливо розподіляється в суспільстві і створює можливості для всіх його членів. Інклюзивне зростання фокусується на екологічно безпечному економічному зростанні, яке є необхідною і вирішальною умовою для скорочення бідності та забезпечення стійкого розвитку. В багатьох країнах ОЕСР за останні 30 років нерівність досягла найвищого рівня і продовжує зростати. 10% найбагатших людей заробляють в десятки разів більше, ніж 10% найбідніших людей. Такі виклики, як фінансова криза 2008 року, пандемія COVID-19, ще більш поглибили ситуацію. Зростання економіки в багатьох країнах не сприяє зростанню добробуту кожного члена суспільства. Тому необхідним є розробка нових та покращених існуючих моделей економічного зростання, зосереджених на тому, щоб зростання дійсно покращувало життя людей. Є різні засоби досягнення цієї мети. Одним з таких засобів є справедливі та ефективні податкові системи.

Система оподаткування лежить в основі дебатів про інклюзивне зростання. Відомо, що податки впливають на зайнятість та інвестиції і дійсно мають важливий вплив на економічне зростання, яке вимірюється рівнем

ВВП. Також, відіграючи ключову роль у перерозподілі коштів через державний бюджет, податки впливають на рівень державних видатків, на фінансування соціальних програм та розвитку економіки. Тому досліджувати інклюзивне зростання необхідно, аналізуючи сукупний вплив податків та державних видатків на соціально-економічні процеси. Ми ж зосередимо основну увагу на податковій політиці. Незалежно від рівня податківшироко розповсюджена думка про те, що мінімальний рівень податкових надходжень необхідний країнам для забезпечення виконання державами їх основних функцій, які сприяють інклюзивному економічному зростанню. Дослідження вчених свідчать, що як тільки рівень оподаткування досягає біля 13% ВВП, економічне зростання різко та стійко підвищується протягом наступного десятиріччя [3]. Вкраїнах, що розвиваються, спостерігається, як правило, низькийрівень податків до ВВП. В той час, як в країнах з розвинутою економікою цей показник в середньому складає 25-30% ВВП (включаючи соціальні відрахування), то в країнах, що розвиваються – не перевищує 15% ВВП, а в деяких випадках і нижче. Склад податків також є важливим для досягнення інклюзивного зростання. Наприклад, емпіричні дослідження дали можливість сформулювати так званий рейтинг впливу податків на зростання, при цьому корпоративні та особисті податки виявились більш шкідливими для зростання, ніж податки на споживання та майно. Протилежні результати отримані при ранжуванні на нерівність. Тобто податки мають тенденцію скорочувати нерівність у більшій мірі, ніж податки на споживання. Це зумовлює знаходження компромісу між ефективністю і справедливістю при виборі структури податкової системи. Склад податків значно відрізняється між країнами з розвинутою економікою та країнами, що розвиваються. При цьому в країнах з розвинутою економікою роль податку на доходи з населення та податку на майно значно вища (рис. 1).

Останніми роками дискусії про оподаткування та інклюзивне зростання викликають зацікавленість у публічних діячів та політиків. Все частіше з'являються лозунги про створення більш прогресивних систем оподаткування, в першу чергу, за рахунок податків на багатство. Наприклад, у США під час президентських виборів у 2019 році 19 самих багатих американців підписали відкритий лист до кандидатів у президенти з підтримкою запровадження податків на багатство для мільйонерів [2]. Економісти ж менш оптимістичні щодо широкого запровадження таких податків та їх здатності приносити реальний дохід державі.

PE – країни з розвинутою економікою (39); PEE – країни Європи з ринковою економікою, яка формується (12); АТО – країни Азії та Тихого океану (38); країни Латинської Америки та Карибського басейну (32); ПА – країни Південної Африки (49); ПСА – країни Північної та Східної Африки (20).

Рисунок 1. Структура податкових надходжень країн за регіонами (у % до ВВП), 2018 рік [4]

Оподаткування та інклюзивне зростання також отримали новий імпульс у зв'язку з кризою COVID. Виявилось, що неможливо дотримуватись соціальної згуртованості за рахунок розширення охоплення оподаткуванням найбільш постраждалих верств населення, які, як правило, є найбіднішими. Тому виникає необхідність у введенні конкретних податків на багатство для осіб з високим рівнем доходів, щоб покрити видатки під час та після пандемії. В той же час, податкова політика повинна бути розроблена таким чином, щоб не перешкоджати зростанню у період відновлення.

Список використаних джерел

1. Філіппова С. В., Єрмак С. О. Формування моделі інклюзивного розвитку економіки. Ефективна економіка. 2019. №10. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/10_2019/21.pdf
2. An Open Letter to the 2020 Presidential Candidates: It's Time to Tax Us More. URL: <https://medium.com/@letterforawealthtax/an-open-letter-to-the-2020-presidential-candidates-its-time-to-tax-us-more-6eb3a548b2fe>

3. Gaspar, V., L. Jaramillo and P. Wingender. 2016. Tax Capacity and Growth: Is there a Tipping Point? IMF Working Paper 16/234, International Monetary Fund, Washington DC.

4. Tax Policy and Inclusive Growth. International Monetary Fund Working Paper, 2020. 39 p.

Новіченко Людмила Степанівна,
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

РАЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ І МОДЕЛІ АНАЛІТИЧНОГО ОБЛІКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

Поглиблення співпраці в різних напрямках діяльності між суб'єктами господарювання, розширення переліку та формування нових об'єктів бухгалтерського обліку, зміна організації бухгалтерського обліку в частині забезпечення гнучкості та адаптації методології бухгалтерського обліку до змін в економічному середовищі, актуалізує розвиток рахунків як елементу методу. Рахунки та подвійний запис є важливими елементами методу бухгалтерського обліку, використання яких забезпечує накопичення та відображення інформації про стан майна та джерел його утворення на відповідну звітну дату. Взаємозв'язок між синтетичними та аналітичними рахунками забезпечує реалізацію контрольної функції системою бухгалтерського обліку, що в подальшому сприяє ухваленню якісних та дієвих управлінських рішень.

Широке використання інтегрованих комп'ютерних програм для ведення бухгалтерського обліку, потреба формування розширеного інформаційного базису з урахуванням різних запитів користувачів зумовлює потребу у пошуку раціональних підходів до організації аналітичного обліку на підприємстві. Модель аналітичного обліку є способом відображення господарських операцій відповідно до затверджених на підприємстві правил формування інформаційних потоків, відтворення принципів внутрішньої організації та функціонування системи інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, порядку його інтерпретації при складанні звітності суб'єкта господарювання, а також цілей аналізу та контролю.